

Практичне значення цієї роботи полягає у тому, що окремі філософські погляди о. Гавриїла Костельника можуть застосовуватися у повсякденному житті, починаючи від особистого самовдосконалення і закінчуючи розвитком держави на засадах християнської моралі.

Отримані результати: у формуванні світогляду філософа безпосередню участь взяли поет Ф. Маркович, настоятель Преображенської церкви у Львові В. Садовський та інші. У своїх дослідженнях філософ приходив до наступних висновків: основною проблемою сучасної науки є її надмірний фізикалізм, розперезання в думанні і відхід від релігії; основною проблемою релігії на заході є папство, а на сході – надмірна роздробленість церкви; повноцінний процес пізнання можливий лише за поєднання науки і релігії; кінцевою метою філософії Г. Костельника є відновлення природного стану речей, повернення до природних інтуїцій у всіх сферах нашого життя, коли встановлена чітка ієрархія людського буття: дух-наука-матерія, де дух панує над матерією.

1. *Кашуба М., Мірчук І. Гавриїл Костельник: філософські погляди. Дрогобич: Вимір, 2002. – 138 с.*
2. *Костельник Г. Ultra posse. Вибрані твори / Упорядкування та передмова о. Олега Гірника. Серія “Ucrainica: ad fontes”. Книга III. Ужгород: Гражда, 2008. – 397 с.*
3. *Костельник Г. Логіка. Львів, 1943. – 518 с.*

ЙОСИФ СЛІПІЙ – ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ, ОРГАНІЗАТОР УКРАЇНСЬКОЇ БОГОСЛОВСЬКОЇ НАУКИ

Терех Олена Червоноград

10 клас, Червоноградська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 2,
terekh1997@mail.ru

Йосиф Сліпий – велична постать нашої новітньої церковної історії і загалом в історії українського народу. Ми ще сьогодні мало знаємо про нього. Митрополит, кардинал, не канонізований Патріарх Української греко-католицької церкви, а також видатний український науковець-богослов, історик.

Мета роботи: дослідити діяльність Й. Сліпого як видатного вченого, організатора української богословської науки.

Основну увагу при дослідженні акцентовано на матеріали наукового збірника «Світильник істини», Тернопільського енциклопедичного словника, Заповіту Патріарха, праці І. Гриньоха, І. Хоми, В. Сергійчука, Д. Степовика, О. Мишанича, частково використовували інтернет-ресурси.

У роботі ми висвітлили дитячі та юнацькі роки майбутнього вченого. Йосиф Коберницький-Дичковський, у майбутньому патріарх Йосиф Сліпий, народився 17 лютого 1892 року у селі Заздрість Тербовлянського повіту на Тернопільщині. Після закінчення початкової школи та гімназії навчався у Львівській духовній семінарії, в університеті Інсбрука [11, с.9], Римському Григоріанському університеті та Папському Орієнтальному Інституті. Й. Сліпий наполегливо вчився, щоб реалізувати свою мрію – стати священником - науковцем.

У 1926 р. стає ректором і деканом богословського факультету духовної семінарії у Львові, головою Богословського Наукового Товариства. Під його керівництвом вийшло 20 томів «Богословія» та 45 наукових праць окремим виданням. 28 лютого 1928 р. Й. Сліпий стає ректором Львівської Богословської Академії [4, с.298].

Важливим напрямом наукової діяльності вченого була подвижницька праця: написання підручників з богословських наук, створення потужної видавничої бази та організація найбільшої у

Львові бібліотеки. У 1935 році у бібліотеці БНТ кількість книг становила 11109 томів, 143 рукописів і 172 стародруки.

Духовний провідник продовжував свої наукові дослідження на засланні в Сибіру та Москві. У 1953-1958 рр. вченим були написані дві основні наукові праці – «Погляд на догматичні і історичні основи греко-католицької церкви в Радянському Союзі» та «Історія вселенської церкви на Україні», котрі стали вершиною наукової діяльності митрополита [6, с. 57].

У римський період життя Патріарх Йосиф свою любов до української християнської науки виявив у своїх зусиллях у напрямі заснування Українського Католицького Університету та в діяльності Міжпархіальної Літургічної Комісії, котра займалася перекладами богослужбових книжок з церковнослов'янської на українську мову [9, с. 412].

Наукова спадщина Й. Сліпого включає понад 100 робіт. Практично всі праці духовного пастиря мають екуменічне (об'єднуваче) спрямування.

У своєму дослідженні ми дійшли висновку, що Й. Сліпий сприяв організації української теологічної школи. Важливим напрямом наукової роботи духовного провідника була подвижницька діяльність. Також вдалося підтвердити, що Й. Сліпий був видатним істориком української церкви і богословом.

Невтомна праця наукового організатора була підпорядкована турботі про виховання українського народу, який він прагнув привести до церковної єдності.

Матеріали даної роботи можна використати при підготовці уроків з історії рідного краю, на заняттях гуртків, факультативів, для продовження науково пошукових досліджень життя і діяльності Й. Сліпого.

1. Бойчук Т., Головин Б., Коневич О. Сліпий Йосип // *Тернопільський енциклопедичний словник*. – Т. III. – Тернопіль, 2008, с. 775.
2. Гриньох І. Введення до творів кардинала Йосифа, Верховного архієпископа // *Сучасність*. – 1988. – с. 44.
3. *Заповіт патріарха*. – Львів: «Логос», 1995, с. 23.
4. *Звіт з організаційної праці та осягів Богословської Академії // Світильник істини: Джерела до історії Української Католицької Богословської Академії у Львові 1928 – 1944*. – Торонто – Чикаго, 1973. – ч. I. – с. 298 – 304.
5. Жадько В. *Український некрополь*. – К., 2005, с. 293.